

Додаток
до Порядку ведення Національного
переліку елементів нематеріальної
культурної спадщини України
(пункт 1 розділу II)

ОБЛІКОВА КАРТКА
елемента нематеріальної культурної спадщини України

«Городоцький шов» - техніки вишивання в Городоцькому районі Львівської області.
(офіційна/визнана назва елемента нематеріальної культурної спадщини, до 10 слів)

інша назва елемента нематеріальної культурної спадщини
(за потреби/наявності)

**До «Городоцьких швів» належать: «кривулька» (або «драбинка»), «вужик», «сонечка»,
«півсонечка», (або «місяць» і «півмісяць»).**

(назва, яку використовують громада(и), група(и), окрема(і) особа(и), пов'язана з
побутованням елемента нематеріальної культурної спадщини, або назва, під якою елемент
нематеріальної культурної спадщини вже відомий)

• **Загальна характеристика елемента нематеріальної культурної спадщини**

Ареал сучасного побутовання елемента нематеріальної культурної спадщини	Адміністративно-територіальна одиниця чи її частина (Автономна Республіка Крим, область, район, місто, селище, село), в якій зосереджено елемент НКС Львівська область, Городоцький район, с. Черляни, с. Керниця, с. Добряни, с. Жовтачі, с. Вовчухи, с. Бартатів. Львівський державний коледж декоративного і ужиткового мистецтва імені Івана Труша.
---	--

<p>Ареал історичного побутування елемента нематеріальної культурної спадщини</p>	<p>За наявності інформації Львівська область, Городоцький район, с. Черляни, с. Керниця, с. Добряни, с. Жовтачі, с. Вовчухи, с. Бартаців. Побутовув тільки в селах Городоцького району Львівської області. Більше ніде не зустрічається.</p>
<p>Носій(і) елемента нематеріальної культурної спадщини, що має(ють) безпосередній зв'язок з елементом НКС та вважає(ють) його частиною своєї спадщини</p>	<p>Громада(и), група(и), окрема(і) особа(и) м. Городок Львівської області та прилеглі села: Черляни, Керниця, Добряни, Жовтачі, Вовчухи, Бартаців. Качмар Марта Маркіянівна (49 р.), Тарнавська Наталя Романівна (51 р.), Стасенко Оксана (43 р.) (викладачі Львівського державного коледжу декоративного і ужиткового мистецтва імені Івана Труша).</p>
<p>Галузь спадщини, яку представляє елемент нематеріальної культурної спадщини</p>	<p>Відмітити потрібне: усні традиції та форми вираження; виконавське мистецтво; звичаї, обряди, святкування; знання та практики, що стосуються природи і Всесвіту; традиційні ремесла; інше (зазначити іншу галузь, яку представляє елемент нематеріальної культурної спадщини)</p>
<p>Стислий опис елемента</p>	<p>До 500 слів «Городоцькі шви» - це система швів, якими творять техніку вишивання орнаментів на жіночих та чоловічих сорочках на Городччині у Львівській області. До «городоцьких швів» належать такі характерні елементи: «кривулька» або «драбинка», «вужик», «сонечка» («місяці») або «півсонечка» («півмісяці»), «купочки». Найхарактернішим елементом «городоцьких швів» є «кривулька» («драбинка») і «вужик», утворений на основі «кривульки» (драбинки). Техніка «кривулька» («драбинка») виконується</p>

	<p>двостороннім петельним швом, коли стібки-петлі кладуться не вздовж руху голки, як в ланцюжку, а впоперек, на голці розтягується петля, і нитка накидається особливим способом.</p> <p>Шов «вужик» виконується так як «кривулька», але орнамент викладається у вигляді «змійки» (ламаної смуги). Вишивають як по попередньо намальованому контурі, так і по рахунку.</p> <p>Техніки «сонечка» («місяці») та «півсонечка» («півмісяці») вишивають по заздалегідь промальованому контуру. На полотні малюють коло діаметром від 8мм до 1 см, і розділюють його на 10 – 11 частин. Нитку кладуть від центру кола до краю і накривають її поперечними стібками технікою «гладь» від краю кола до центру.</p> <p>Кольорова гама – червона, з вкрапленням чорного, синього («індиго») та білого.</p> <p>Зустрічалась кольорова гама і чорна, з вкрапленнями сірого та бежевого (замість білого) кольорів. Такі сорочки носили удовиці.</p> <p>Література – Тетяна Кара-Васильєва, Алла Чорноморець «Українська вишивка», Т. В. Кара-Васильєва, А. А. Заволокіна «Учіться вишивати», Олена Кулинич-Стахурська «Мистецтво української вишивки», Академія наук Української РСР, Український державний музей етнографії та художнього промислу «Українські народні вишивки. Львівська область»: видавництво Академії наук Української РСР:- Київ, 1961.</p>
<p>Матеріальні предмети, пов'язані з елементом нематеріальної культурної спадщини</p>	<p>За наявності - сировина, інструменти, одяг, ритуальні предмети, певне місце тощо, які пов'язані з побутуванням елемента нематеріальної культурної спадщини та без яких неможливе його застосування на практиці.</p> <p>До 200 слів</p>

	<p>Жіночі та чоловічі сорочки.</p> <p>Ляне полотно, бавовняні нитки (кольорова гама – червона, з вкрапленням чорного, синього («індіго») та білого або чорна, з вкрапленнями сірого та бежевого (замість білого) кольорів)), голки, ножиці.</p>
<p>Стисле визначення стану життєздатності елемента нематеріальної культурної спадщини</p>	<p>Опис стану життєздатності:</p> <p>вік носіїв елемента нематеріальної культурної спадщини та середній вік інших членів громади (групи), які цікавляться елементом (слухачів, глядачів, учасників обрядів, споживачів традиційних знань, користувачів виробів народних промислів тощо): на даний час середній вік носіїв техніки «городоцький шов» 30 – 40 років. В основному – це викладачі та студенти Львівського державного коледжу декоративного та ужиткового мистецтва імені Івана Труша.</p> <p>широта охоплення елементом нематеріальної культурної спадщини членів громади (кількість носіїв) та ареал поширення елемента нематеріальної культурної спадщини</p> <p>Городоцький район Львівської області, зокрема села Черляни, Керниця, Добряни, Жовтачі, Вовчухи, Бартатів. А також студенти коледжу ім. Івана Труша.</p> <p>способи передачі елемента нематеріальної культурної спадщини в громаді від покоління до покоління, опис цього процесу: техніку вишивки «Городоцький шов» вивчають на відділі ВМО у Львівському державному коледжі декоративного та ужиткового мистецтва імені Івана Труша.</p> <p>загрози сучасному побутуванню елемента нематеріальної культурної спадщини або ризики, що можуть виникнути в майбутньому для побутування елемента (за наявності):</p> <p>відсутність державної фінансової, адміністративної та інформаційної підтримки,</p>

низький рівень зацікавленості серед молоді та школярів «городоцьким швом», як унікальною технікою вишивки, негативний вплив глобалістичної масової культури, механізація виробництва одягу, зокрема вишивки, пропаганда низьких культурних цінностей, підміна понять та нівелювання традиційних поглядів на життя.

необхідність вжиття заходів із забезпечення життєздатності елемента нематеріальної культурної спадщини на цей час, опис заходів, необхідних для усунення існуючих загроз або уникнення майбутніх ризиків, для збереження елемента нематеріальної культурної спадщини.

До 500 слів

Техніка «городоцьких швів» вважається забутою. Вишивали тільки в Городоцькому районі у 18 – поч. 19 ст. Пізніше хрестикова вишивка повністю витіснила «городоцькі шви» з ужитку.

На даний час носіями даного елемента фактично є лише викладачі та студенти коледжу. Так як у сучасному мистецтві вишивки дуже активно побутує техніка хрестиківання і машинна вишивка загалом, а про техніку «Городоцького шва» мало хто чув, і в літературі про вишивку він теж зустрічається мало, зокрема у нижче наведених джерелах, дуже великою є імовірність того, що знання про цю унікальну техніку вишивки може зникнути.

Для уникнення цього дуже важливо зробити терміновий опис, картографування та збереження даного елемента. Необхідно підготувати та опублікувати покроковий процес створення «Городоцького шва» в друкованих та інтернет джерелах. Забезпечити даною літературою бібліотеки, музеї та заклади культури на обласному та районному рівнях. Проводити відповідні майстер-класи та виставки творчих

робіт майстрів-носіїв. Впровадження в життя програм із державної фінансової та інформаційної підтримки. Популяризація та фінансування проекту, зокрема, надання приміщень для проведення майстер-класів, забезпечення усіма необхідними для цього матеріалами. Розміщення реклами подій, що відбуватимуться в межах даного проекту на державних теле- та радіоканалах, в друкованих виданнях, а також на інтернет-ресурсах. Фінансування та сприяння збору інформації про «Городоцький шов» безпосередньо від майстрів-носіїв. Створення та друк методичної літератури, електронно-інформаційної бази. Організація конкурсів та виставок на місцевому, районному, обласному, всеукраїнському рівнях та за кордоном. Створення циклу науково-популярних передач про народне мистецтво вишивки, зокрема про техніку «городоцького шва» з детальними майстер-класами, інтерв'ю з майстрами, історичними довідками, репортажами із ареалів безпосереднього поширення цього мистецтва.

Реалізація вище перелічених завдань здійснюється за рахунок бюджетних коштів згідно чинного законодавства.

З метою популяризації даного елемента, пропонуємо у межах Дня міста Городок проводити щорічний фестиваль, де особлива увага буде присвячена саме «Городоцькому шву», вивченню техніки його виконання, представленню кращих творчих робіт студентів, викладачів та інших носіїв даної техніки, а також музейних експонатів. Проведення у межах фестивалю науково-практичного семінару за участі музейних працівників, етнографів, носіїв техніки «Городоцького шва», а також усіх

	зацікавлених. Важливим моментом у цьому буде висвітлення даної інформації в інтернет джерелах та ЗМІ.
Подібні елементи нематеріальної культурної спадщини, які існують у сусідніх адміністративно-територіальних одиницях чи їх частинах (за наявності інформації)	Вказуються елементи нематеріальної культурної спадщини, що подібні до елемента нематеріальної культурної спадщини, на який заповнюється облікова картка Подібні елементи вишивки більше ніде не зустрічаються.
Інформація щодо включення елемента нематеріальної культурної спадщини до місцевого переліку елементів нематеріальної культурної спадщини (інформаційної системи, що забезпечує збирання, накопичення, обробку, захист, облік та доступ до інформації про наявні в межах відповідної адміністративно-територіальної одиниці елементи нематеріальної культурної спадщини з метою їх охорони)	За наявності

- **Заходи з охорони елемента нематеріальної культурної спадщини**

<p>Зазначаються заходи, які проведено та плануються для забезпечення життєздатності елемента, рівень залучення до них членів громади, носіїв елемента: ідентифікація, документування, дослідження, збереження, захист, популяризація, передання наступним поколінням, інші заходи.</p> <p>До 500 слів</p> <p>Ідентифікація, документування, дослідження, збереження, захист, популяризація, передання наступним поколінням, майстер-класи, презентації, виставки та інші заходи.</p>
--

- **Участь заінтересованих сторін у підготовці облікової картки**

<p>Зазначаються установи, організації, громади, групи, окремі особи, в тому числі носії елемента, які та в який спосіб брали участь у підготовці облікової картки</p> <p>Комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівський обласний центр народної творчості та культурно-освітньої роботи (м. Львів, вул. Курбаса, 3, тел.: 0322 601 355, cnt-lviv@ukr.net,</p>
--

www.cnt.lviv.ua). Об'єднання народних майстрів та художників-аматорів при КЗ ЛОР ЛОЦНТ і КОР.

Громади м. Городок, с. Черляни, с. Керниця, с. Добряни, с. Жовтачі, с. Вовчухи, с. Баргатів, Городоцького району, Львівської області.

Львівський державний коледж декоративного і ужиткового мистецтва імені Івана Труша (м. Львів, вул. Снопківська, 47, тел.: 0322 750 690), зокрема викладачі: Качмар Марта Маркіянівна, Тарнавська Наталя Романівна, Гураль Оксана Федорівна, а також студенти коледжу.

- **Згода носія(їв) елемента нематеріальної культурної спадщини на його(їх) занесення до Національного переліку елементів нематеріальної культурної спадщини України, спосіб її отримання**

письмова згода

згода, зафіксована аудіозаписом

згода, зафіксована відеозаписом

згода не запитувалася (нижче зазначити причину)

- **Допоміжні матеріали, що презентують елемент нематеріальної культурної спадщини**

Назва	Кількість	Стислий опис зображеного (зафіксованого) у фото-, аудіо-, відеоматеріалах	Дата виконання (день, місяць, рік)	Прізвище, ім'я, по батькові, посада, науковий ступінь, вчене звання (за наявності) особи, яка підготувала допоміжні матеріали
Фотоматеріали	До 10 од.	<ul style="list-style-type: none"> • 1. Елемент жіночого костюму. Виконала Сенів Ольга. Керівник Базилевич Ірина Євгенівна. Майстер Олач Галина Дмитрівна. Рік виконання 1990. Фотографувала Оксана Бондар		Бондар Оксана МIRONІВНА провідний методист з естетичного виховання і народних традицій КЗ ЛОР ЛОЦНТ і КОР

		<p>2019 рік.</p> <p>2. Чоловіча сорочка. Виконала Гураль Софія. Керівник Тарнавська Наталія Романівна. Майстер Матвій Юліана Миколаївна. Рік виконання 2016. Фотографувала Оксана Бондар 2019 рік.</p> <p>3. Репліка до автентичної жіночої сорочки. Керівник Базидевич Ірина Євгенівна. Майстер Олач Галина Дмитрівна. Рік виконання 1990. Фотографувала Оксана Бондар 2019 рік.</p> <p>4. Сорочка чоловіча. Виконала Бобиляк Олена. Керівник Тарнавська Наталія Романівна. Майстер Матвій Юліана Миколаївна. Рік виконання 2010. Фотографувала Оксана Бондар 2019 рік.</p> <p>5. Чоловіча сорочка. Виконала Юрчишин Марія. Керівник Стасенко Оксана Федорівна, Тарнавська Наталія Романівна. Майстер Матвій Юліана Миколаївна. Рік виконання 2011. Фотографувала Оксана Бондар 2019 рік.</p> <p>6. Чоловіча сорочка. Виконала Сокур Олександра. Керівник Тарнавська Наталія Романівна. Майстер Матвій Юліана Миколаївна. Рік виконання 2016. Фотографувала</p>		
--	--	--	--	--

		<p>Оксана Бондар 2019 рік. 7. Рушник. Виконала Шахраюк Оксана. Керівник Качмар Марта Маркіянівна. Рік виконання 2000. Фотографувала Оксана Бондар 2019 рік. 8. Подушка декоративна. Виконала Карпович Наталія. Керівник Базилевич Ірина Євгенівна. Майстер Олач Галина Дмитрівна. Рік виконання 1990. Фотографувала Оксана Бондар 2019 рік. 9. Носій елемента НКС «Городоцький шов» Качмар Марта Маркіянівна проводить майстер-клас з його виконання. 9.10.2019 р. Фотографувала Оксана Бондар 2019 рік. 10. Зразки основних елементів «Городоцького шва» 2019 рік. Фотографувала Оксана Бондар 2019 рік.</p>		
Аудіоматеріали	До 5 записів не більше 30 хв.			
Відеоматеріали	До 5 записів не більше 30 хв.	Відеофіксація усіх етапів вишивання технікою «городоцького шва» від майстра, носія даного елемента НКС,		Бондар Оксана Миронівна провідний методист з естетичного виховання і народних традицій КЗ ЛОР

		<p>викладача відділу вишивки та моделювання одягу Львівського державного коледжу декоративного та ужиткового мистецтва імені Івана Труша, Марти Маркіянівни Качмар. Запис здійснила Бондар Оксана Миронівна провідний методист з естетичного виховання і народних традицій КЗ ЛОР ЛОЦНТ і КОР</p> <p>Для завантаження відеофайла перейти за посиланням</p> <p>https://drive.google.com/open?id=1MzLrgUJN90I-8ySup_JhtteXDkNvhe8i</p> <p>Перегляд відео фіксації на Youtube</p> <p>https://youtu.be/NCT5_sd5xE</p> <p>E</p>	ЛОЦНТ і КОР
--	--	---	-------------

<p>Інше (за наявності) Література</p>	<p>Тетяна Кара- Васильєва, Алла Чорноморець «Українська вишивка», Т. В. Кара- Васильєва, А. А. Заволокіна «Учіться вишивати», Олена Кулинич- Стахурська «Мистецтво української вишивки».</p>			
---	--	--	--	--

До облікової картки може додаватися інформація про наявні інформаційні ресурси щодо елемента нематеріальної культурної спадщини, зокрема друковані джерела, посилання в мережі Інтернет. Перелік джерел подається згідно з правилами бібліографічного опису.

Продовження додатка

Посада, найменування організації	Спеціальність, науковий ступінь, вчене звання (за наявності)	П.І.Б.	Підпис	Дата складення
Методист з естетичного виховання і народних традицій, КЗ ЛОР ЛОЦНТ і КОР		Бондар Оксана Миронівна		10.10.19

Посада (зазначається посада керівника відповідального структурного підрозділу органу виконавчої влади, органу місцевого самоврядування або уповноваженої особи установи, організації, громадського об'єднання тощо, відповідального(ї) за підготовку облікової картки)	 (підпис) М.П. (за наявності) 	Ініціали, прізвище Пшемінська С. О.
---	--	---

центр

Український
культурний дослідницький

Лист-повідомлення

Ми, члени _____
громади (об'єдн. ОП чи П.І.Б. особи елементу ПКС) _____
області надсилаємо своє попереднє
відома та інформацію щодо на оприлюдненні Об'єктової картки
елемента ПКС _____

та допоміжних матеріалів (фото, аудіо, відеоматеріали тощо), що
поданої для участі у Всеукраїнському відкритому конкурсному
програмі збереження і розвитку елементів нематеріальної
культурної спадщини «Жива традиція» з метою подальшого
оприлюднення спеціально зібраних матеріалів Українським центром
культурних досліджень.

№ п.п.	Прізвище, ім'я та по батькові (повністю)	Адреса (приватна, офіційна) включати номер будинку та квартиру, якщо є	Дата отримання
1.	Калишар Маріса Маріамівна	Львів, вул. Ізяславська-25, кв. 13 тел 15/310632179658	25.09.13 М.К.
2.			
3.			

Заступник

Керівник підприємства, установи,
організації, відповідальної за підготовку
Об'єктової картки та допоміжних матеріалів

_____ П.І.Б.
«___» _____ 2019

№/447

Бондар Оксана Миронівна провідний методист з естетичного виховання і народних традицій КЗ ЛОР
ЛОЦНТ і КОР.
097-231-07-85 oksanafeja27@yahoo.com.ua

Пшемінська Софія Олександрівна завідувач відділу культурно-освітньої роботи
sagacity@ukr.net 097-487-22-35